

PATVIRTINTA

Trakų gimnazijos direktoriaus

2024 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. VK-2024-001

**TRAKŲ GIMNAZIJOS
PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ
VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) nustato bendruosius reikalavimus priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) pasiekimų vertinimui Trakų gimnazijoje.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa, 2022 m.

3. Pasiekimų apraše vartojamos šios sąvokos:

3.1. **pasiekimų aprašas** - tai gairės ugdytojams, kuriose pateikiama vaiko iki šešerių metų įgyjamų vertybinių nuostatų bei esminių gebėjimų visuma ir jo ugdymo pažangą nusakantys pasiekimų žingsniai, padedantys pedagogams, tėvams (globėjams, įtėviams), švietimo pagalbos specialistams, kitiems ugdytojams ir vadovams, atpažinti vaikų ugdymosi pasiekimus ir poreikius, įgyvendinti ugdymo turinį, pritaikant jį kiekvienam vaikui ir vaikų grupei, stebėti vaikų pažangą ir tikslingai ugdyti kiekvieną vaiką.

3.2. **vaikų ugdymosi pasiekimai** - tai ugdymosi procese įgyti vaikų gebėjimai, žinios ir supratimas, nuostatos, apie kuriuos sprendžiame iš vaikų veiklos ir jos rezultatų.

3.3. **pasiekimų žingsnis** - tai vaiko pažangą rodantys žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų pokyčiai per vienerius metus, atitinkantys vaiko raidos dėsningumas kokybiško ugdymo sąlygomis.

3.4. **vaiko ugdymosi pasiekimų sritis** - tai vaiko ugdymuisi svarbi sritis, kurioje išskirta vertybinė nuostata ir esminis gebėjimas.

3.5. **vertybinė nuostata** - tai ugdymo ir ugdymo(si) procese įgytas nusiteikimas, polinkis, požiūris, išreiškiantis vaiko santykį su savimi, su kitais ir su aplinka.

3.6. **esminis gebėjimas** - tai nuo gimimo iki šešerių metų kiekvienoje iš ugdymo(si) pasiekimų sričių įgytas svarbiausias vaiko gebėjimas ką nors daryti, veikti, elgtis, kurti.

3.7. **pasiekti gebėjimai** - vaiko gebėjimai, atitinkantys vaikų raidos bendruosius ir individualiuosius ypatumus.

3.8. **aukštesni gebėjimai** - gebėjimai, viršijantys vaikų raidos bendruosius ir individualiuosius ypatumus.

3.9. **siektini gebėjimai** - gebėjimai, neatitinkantys vaiko raidos bendrųjų ir individualiųjų ypatumų.

**II SKYRIUS
VERTINIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, NUOSTATOS, PRINCIPAI**

4. Vertinimo tikslas - nustatyti vaiko kompetencijos (gebėjimų, žinių ir supratimo, nuostatų) lygį įvairiose ugdymo (-si) pasiekimų srityse: fizinio aktyvumo ir kasdienio gyvenimo įgūdžių, savivokos ir savivarbos, emocijų suvokimo ir raiškos, savireguliacijos ir savikontrolės, santykių su suaugusiaisiais ir bendraamžiais, sakytinės ir rašytinės kalbos, aplinkos pažinimo, skaičiavimo ir matavimo, estetinio suvokimo ir meninės raiškos, iniciatyvumo ir atkaklumo, tyrinėjimo, problemų sprendimo, kūrybiškumo bei mokėjimo mokytis.

5. Vertinimo uždaviniai:

- 5.1. padėti vaikui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti;
- 5.2. padėti pedagogui išvelgti vaiko ugdymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti ugdymą;
- 5.3. suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko ugdymąsi;
- 5.4. gerinti ryšius tarp vaiko, tėvų ir įstaigos;
- 5.5. nustatyti įstaigai savo darbo kokybę, planuoti ugdymą, suteikti pagalbą pagal vaikų poreikius.
6. Vertinimo principai:
 - 6.1. konfidencialumas;
 - 6.2. individualizavimas;
 - 6.3. objektyvumas;
 - 6.4. veiksmingumas.
7. Vertinimo nuostatos:
 - 7.1. padėti vaikui išgyventi sėkmės jausmą;
 - 7.2. paskatinti vaiką apmąstyti turimus gebėjimus;
 - 7.3. padėti suvokti vaikui, kaip kinta gebėjimai per tam tikrą laiką;
 - 7.4. motyvuoti vaiką ugdytis, įveikti kliūtis, prasmingai veikti, tobulėti, didinti savivertę.

III SKYRIUS

VAIKO UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ VERTINIMAS

8. Priešmokyklinio ugdymo grupėje vertinimas vykdomas pagal 7 kompetencijas: pažinimo, komunikavimo, kūrybiškumo, pilietiškumo, kultūrinę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos, skaitmeninę. Vertinimo būdai ir metodai taikomi, atsižvelgiant į tai, kas vertinama: žinios ir supratimas, gebėjimai, vertybinės nuostatos ar visuma - vaiko kompetencija.

9. Kompetencijos įvertinimas pagrįstas ilgalaikiu vaiko stebėjimu ir informacijos iš įvairių šaltinių kaupimu bei jos apibendrinimu. Vaiko veikla stebima, jam veikiant natūralioje arba tikslingai sukurtoje situacijoje: žaidžiant, bendraujant, dalyvaujant bendroje grupės veikloje ir kt.

10. Vaiko pasiekimų lygmuo įvertinamas pagal pasiekimus, numatytus priešmokyklinio ugdymo programoje: iki pagrindinio, pagrindinis, virš pagrindinio. Specialiųjų poreikių turinčių vaikų pasiekimų lygmuo - priešmokyklinio ugdymo programoje, pritaikytoje vaikui atsižvelgus į jo specialiuosius ugdymosi poreikius.

11. Vertinami konkretaus vaiko pasiekimai ir jo daroma pažanga, lyginant vaiko dabartinius pasiekimus su ankstesniais. Skirtingų vaikų pasiekimai viešai tarpusavyje nelyginami.

12. Vaiko ugdymo(si) pažangos įsivertinimą/vertinimą atlieka vaikai, priešmokyklinio ugdymo mokytoja, švietimo pagalbos specialistai, tėvai:

12.1. vaikai įsivertina savo pokyčius (ką aš galiu? kiek aš paaugau?);

12.2. priešmokyklinio ugdymo mokytojas:

12.2.1 du kartus per mokslo metus (rudenį ir pavasarį) pildo kiekvieno priešmokyklinio amžiaus vaiko ugdymo sričių ir kompetencijų vertinimus;

12.2.2. mokslo metų pabaigoje (pavasarį, gegužės mėn.) vertina kiekvieno priešmokyklinio amžiaus vaiko pasiekimus pildydama vertinimo lentelę (2 priedas) pagal ugdymo(-si) pasiekimų sritis ir rašydama komentarus elektroniniame Mano dienyne;

12.2.3. vertina kiekvieną vaiką mokslo metų pabaigoje (pavasarį, gegužės mėn.), pildydama Priešmokyklinės ugdymo grupės mokinio(-ės) rudens/pavasario ugdymo sričių ir kompetencijų vertinimo bei rekomendacijų formą;

12.2.4. individualiai su tėvais aptaria ir vertina vaiko pasiekimus;

12.3. švietimo pagalbos specialistai prireikus vertina vaikų pasiekimus ir pažangą, apibendrintą informaciją pateikia grupių mokytojoms.

13. Vaiko pasiekimų vertinimo metodai:

13.1. vaiko stebėjimas natūralioje kasdieninėje veikloje, vaiko veiklos ir kūrybinės raiškos darbelių analizė (meninės, žodinės kūrybos darbai, pratybos, nuotraukos, vaizdo įrašai, vaiko veiklos stebėjimo užrašai), vaiko kalbos užrašai, pokalbiai su vaiku ir vaiko tėvais, (kasdieniniai ir individualūs pokalbiai), specialistų pokalbiai;

13.2. esant pandemijai ir ugdymo procesą organizuojant nuotoliniu būdu, ugdytinių pažangos vertinimas vyksta grįžtamuoju būdu pagal tėvų pateiktas mokytojai vaiko veiklos nuotraukas, atsiunčiant atliekamų užduočių darbus su komentarais, vaizdo įrašus, kuriuos atsiunčia tėvai. Pritarus tėvams/ globėjams/ rūpintojams galimi pokalbiai su ugdytiniais.

14. Įstaigos priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) pažangos pasiekimai kaupiami „Vaiko pasiekimų aplanke“, fiksuojami elektroniniame dienynė, mokslo metų pabaigoje atspausdinami ir įsegami į vaiko dokumentacijos segtuvą.

15. „Vaiko pasiekimų aplanką“ sudaro:

15.1. vaiko meninės raiškos darbai (dailės darbeliai, žodinė kūryba, užrašytos vaiko mintys);

15.2. vaiko veiklos stebėjimo užrašai (įv. užduotėlės, vaiko mintys, nuomonė);

15.3. vaiko elgesio faktų analizė (atskirų situacijų pavyzdžiai);

15.4. nuotraukos, vaizdo įrašai;

15.5. tėvų komentarai ir pateikta informacija;

15.6. vaiko įsivertinimas (vaikas skatinamas įsivertinti, siekiant formuoti supratimą apie jo paties ugdymąsi).

16. Informacija, sukaupta vaiko aplanke, naudojama, kryptingai ir tikslingai planuojant ugdomąją veiklą, bendradarbiaujant su tėvais, sklandžiai pereinant į pradinio ugdymo programą.

17. Baigus priešmokyklinio ugdymo programą mokytoja pateikia tėvams Priešmokyklinės ugdymo grupės mokinio(-ės) pavasario ugdymo sričių ir kompetencijų vertinimą bei rekomendacijas, pasirašytas priešmokyklinio ugdymo mokytojos ir patvirtintas direktorės.

IV SKYRIUS

INFORMAVIMAS APIE VAIKO PASIEKIMUS IR PAŽANGĄ

18. Vertinimo rezultatai aptariami individualiuose pokalbiuose su tėvais (globėjais, įtėviais), su gimnazijos administracija, mokytojų metodinės grupės susirinkimuose, mokytojų tarybos posėdžiuose. Esant reikalui pokalbiuose dalyvauja Vaiko gerovės komisijos atstovai, kiti specialistai.

19. Priešmokyklinio ugdymo mokytoja pateikia informaciją apie vertinimo rezultatus priešmokyklinio ugdymo metodinės grupės posėdyje (2 kartus per mokslo metus — metų pradžioje ir pabaigoje), priešmokyklinio ugdymo grupės mokytoja 1 kartą baigiantis mokslo metams pateikia informaciją Mokytojų tarybai.

20. Tėvams individualiai informacija teikiama žodžiu ir raštu (pokalbyje apie vaiko pasiekimus gali dalyvauti ir vaikas): nuolat supažindinant su vaiko darbais, pedagogo įvertinimu, pastebėjimais, kasdinių pokalbių metu, tėvai elektroniniame Mano dienynė susipažįsta su vaiko ugdymo(si) pasiekimų vertinimu ne rečiau kaip 2 kartus per mokslo metus (spalio ir gegužės mėnesių pabaigoje).

21. Tėvai gali susipažinti priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(-si) pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu gimnazijos tinklapyje.

V SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ IR ĮGALIOJIMAI

22. Už vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimą atsakinga priešmokyklinio ugdymo grupės mokytoja.

23. Vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo medžiaga laikoma grupėje. Ji yra konfidenciali.

TRAKŲ GIMNAZIJOS
PRIEŠMOKYKLINĖS UGDYMO GRUPĖS MOKINIO(-ĖS)
RUDENS/PAVASARIO UGDYMO SRIČIŲ
IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

(Data)

Vaiko vardas, pavardė: _____

Gimimo data: _____

Ugdymosi kalba: _____

Gimtoji kalba: _____

Gamtamokslinis ugdymas

A. Gamtamokslinis tyrinėjimas	Vertinimų lygiai			Vaiko plėtojamos kompetencijos, ypatingi gebėjimai, ugdymosi sunkumai.
	Iki pagr.	Pagr.	Virš pagr.	
A1. Pažįsta dažniausiai sutinkamus gamtos objektus ir reiškinius, juos grupuoja.				
A2. Naudodamasis aiškia instrukcija įvykdo tyrimą, laikosi tyrimo etikos.				
A3. Pristato gautus rezultatus, reflektuoja atliktą tyrimą				
B. Gamtamokslinis komunikavimas				
B1. Atpažįsta ir vartoja artimiausioje aplinkoje girdimas gamtamokslines sąvokas.				
B2. Atsirenka ir perteikia gamtamokslinę informaciją.				
B3. Formuluoja klausimus, pateikia argumentus, remdamasis savo patirtimi.				
C. Gamtos ir žmogaus dermės pažinimas				
C1. Suvokia žmogų kaip gamtos dalį, apibūdina jo poreikius ir jo daromą poveikį gamtai.				
C2. Imasi atsakomybės ir veiksmų saugant gamtą ir vartojant jos išteklius.				
C3. Paaiškina, ką tyrinėja gamtos mokslai, ką veikia mokslininkai.				

Kalbinis ugdymas

A. Kalbėjimas ir klausymas	Vertinimų lygiai			Vaiko plėtojamos kompetencijos, ypatingi gebėjimai, ugdymosi sunkumai.
	Iki pagr.	Pagr.	Virš pagr.	
A1. Išgirsta ir supranta kitą.				
A2. Kalba taip, kad būtų supastas.				
A3. Tinkamai vartoja kalbinės raiškos priemones, laikosi kalbos ir etikos normų.				
B. Skaitymo pradmenys				
B1. Mokosi skaityti.				
B2. Domisi knygomis ir kitais spaudiniais.				
C. Rašymo pradmenys				
C1. Pradedą suprašą rašo reikšmę.				
C2. Mokosi rašyti.				
D. Kalbos pažinimas				
D1. Domisi kalbos galimybėmis.				
D2. Kuria pasinaudodamas kalbos išgalėmis.				

Matematinis ugdymas

A. Matematinis samprotavimas ir argumentavimas	Vertinimų lygiai			Vaiko plėtojamos kompetencijos, ypatingi gebėjimai, ugdymosi sunkumai.
	Iki pagr.	Pagr.	Virš pagr.	
A1. Atlieka kasdieninėse situacijose pritaikomas matematinės procedūras.				
A2. Kuria matematinius argumentu.				
B. Matematinė komunikacija				
B1. Atpažįsta įvairiomis formomis pateiktą matematinį pranešimą.				
B2. Įvairiomis priemonėmis ir formomis kuria ir pateikia matematinį pranešimą.				
C. Kūrybiškas matematinių problemų sprendimas				
C1. Analizuoja matematinę probleminę situaciją (problemos supratimas) ir ją įgyvendina.				
C2. Įsivertina savo veiklą: paaiškina matematinės problemos sprendimo procesą ir aptaria rezultatą.				

Meninis ugdymas

A. Meninė (dailės, šokio, teatro, muzikos) raiška	Vertinimų lygiai			Vaiko plėtojamos kompetencijos, ypatingi gebėjimai, ugdymosi sunkumai.
	Iki pagr.	Pagr.	Virš pagr.	
A1. Atlieka ar pavaizduoja įvairius meno kūrinius pavieniui, porose ar grupėje ir pristato savo meninę raišką kitiems.				
A2. Tinkamai, tikslingai ar pagal paskirtį pasirenka meninės raiškos				

priemonės.				
A3. Improvizuoja, konstruoja, komponuoja, taiko įvairias kūrybines technikas, spontaniškai žaisdami ar tikslingai kurdami pavieniui bei grupėse.				
B. Meno (dailės, šokio, teatro, muzikos) supratimas ir vertinimas				
B1. Vadovaudamasis pateiktais kriterijais savais žodžiais analizuoja, aiškina ir komentuoja meno kūrinio elementus, naudotas raiškos priemones, techniką ir įgytą meninę patirtį.				
B2. Apmąsto, vertina ir reiškia preferencijas savo ir kitų meno kūriniams.				
B3. Patiria įvairių stilių bei žanrų kūrinius; skiria šiuolaikinius ir senesnių laikų meno kūrinius.				
C. Meno (dailės, šokio, teatro, muzikos) reiškinių taikymo bei paskirties ir kontekstų pažinimas				
C1. Atpažįsta ir aptaria meno paskirtis bei kontekstus ir patirtus meno reiškinius sieja su asmenine raiška.				
C2. Lygina savo šalies kultūros reiškinius su kitų šalių meno tradicijomis ir kūriniais, aptaria kitoniškumo vertę.				
C3. Dalyvauja kultūriniame gyvenime ir bendrauja su kūrėjais bei svarsto meno reiškinių taikymo galimybes už mokyklos ribų.				

Socialinis ugdymas

A. Gyvename kartu	Vertinimų lygiai			Vaiko plėtojamos kompetencijos, ypatingi gebėjimai, ugdymosi sunkumai.
	Iki pagr.	Pagr.	Virš pagr.	
A1. Pažįsta ir priima savo bei kitų vaikų šeimas.				
A2. Dalyvauja klasės/grupės ir mokyklos/darželio bendruomenėje.				
A3. Gyvena multikultūrinėje aplinkoje.				
B. Uždirbame ir naudojame gėrybės				
B1. Atsakingai elgiasi su savo ir kitų žmonių nuosavybe.				
B2. Atranda pinigų reikšmę ir daiktų piniginę vertę.				
B3. Gerbia visus darbus kaip būdą užtikrinti asmeninę, šeimos ir visuomenės gerovę.				
C. Mūsų gyvenimo kaita				
C1. Tyrinėja savo paties ir šeimos				

istoriją.				
C2. Orientuojasi laiko tėkmėje: „praeitis-dabartis-ateitis“.				
C3. Aiškinasi praeities įvykius ir juos sieja su dabartimi.				
D. Mūsų aplinka				
D1. Orientuojasi artimoje aplinkoje.				
D2. Domisi tolima geografinė aplinka ir žmonių gyvenimu joje.				
D3. Aktyviai tyrinėja tiesiogiai patiriamą geografinę aplinką.				

Sveikatos ir fizinis ugdymas

A. Gyvename kartu	Vertinimų lygiai			Vaiko plėtojamos kompetencijos, ypatingi gebėjimai, ugdymosi sunkumai.
	Iki pagr.	Pagr.	Virš pagr.	
A1. Įvardija mokymosi ir asmeninius tikslus, planuoja žingsnius, kaip jų siekti ir veikti.				
A2. Palankiai save vertina, įvardija savo stiprybes: asmenines savybes, gebėjimus, talentus.				
A3. Atpažįsta, įvardija, tyrinėja ir išreiškia emocijas ir jausmus, supranta savo ir kitų elgesį.				
A4. Atpažįsta nerimą, stresą, jo įveikai ir valdymui taiko būdus (<i>pvz., kvėpavimo technikas ir kt.</i>).				
B. Atsakingas elgesys ir pasekmių įvertinimas				
B1. Laikosi saugaus elgesio ir draugystės išsaugojimo taisyklių grupėje/klasėje, žaidimų aikštelėje, autobuse, gatvėje ir kitose erdvėse.				
B2. Priima sveikatai palankius sprendimus, įvardija sprendimų pasekmes.				
B3. Saugo savo ir kitų gyvybę ir sveikatą.				
C. Asmens, bendruomenės sveikatos stiprinimas				
C1. Įvardija savo ir bendruomenės sveikatos poreikius.				
C2. Aiškina sveikos gyvensenos svarbą: būti fiziškai aktyviu, sveikai maitintis, laikytis mokymosi/poilsio režimo, vengti streso ir žalingų įpročių.				
C3. Demonstruoja pirmosios pagalbos pradinius įgūdžius, įvardija pirmosios pagalbos algoritmus, žingsnius; papasakoja kaip elgtis nelaimės atveju ir kur ieškoti pagalbos.				
C4. Pasakoja kaip elgtis susirgus, kaip				

padėti susirgusiam šeimos nariui.				
D. Judamųjų gebėjimų formavimasis				
D1. Demonstruoja pagrindinius judamuosius gebėjimus.				
D2. Žaidžia judriuosius, sportinius muzikinius, tautinius (liaudies) žaidimus.				
D3. Demonstruoja taisyklingos laikysenos ir taisyklingo kvėpavimo įgūdžius.				
E. Savistaba ir judesių suvokimas				
E1. Aktyviai judėdamas išsiaiškina kokią įtaką fizinis aktyvumas turi sveikatai ir gerai savijautai.				
E2. Orientuojasi erdvėje, keičia judėjimo tempą, kryptį, kūno padėtį.				
E3. Atlieka pratimus, skirtus atskiroms kūno dalims.				
F. Bendradarbiavimas ir savikontrolė judant				
F1. Demonstruoja bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius žaidžiant, dalyvaujant aktyviose veiklose.				
F2. Dalyvaudamas judrioje veikloje laikosi taisyklių, saugo save ir kitus.				

Priešmokyklinio ugdymo mokytojas (-ai) _____
(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

TRAKŲ GIMNAZIJOS
PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO MOKYTOJO (-Ų) REKOMENDACIJA

_____ Nr. _____

(Data) _____

Vaiko vardas, pavardė _____

Gimimo data _____

Ugdymosi kalba _____

Gimtoji kalba _____

Gimnazijos kontaktai tel. (00370528)55670, mob.tel.+37061626226, el.p. tvm.trakai@gmail.com

Vaiko pasiekimai – kompetencijos, baigus Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą:

1. Komunikavimo kompetencija

2. Kultūrinė kompetencija

3. Kūrybiškumo kompetencija

4. Pažinimo kompetencija

5. Pilietiškumo kompetencija

6. Skaitmeninė kompetencija

7. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija

8. Teikta švietimo pagalba (jos rezultatai) ir rekomendacija dėl švietimo pagalbos tęstinumo

9. Kita svarbi informacija (pvz., adaptacija grupėje, lankomumas ir kt.)

IŠVADA* dėl rekomendacijos tęsti vaiko mokymą pagal Pradinio ugdymo bendrąją programą arba tęsti vaiko ugdymą pagal Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą (nurodyti, kurias kompetencijas ir ką konkrečiai jose tobulinti, kitą svarbią informaciją, kodėl rekomenduojama tęsti ugdymą(si) pagal Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą), įvertinus visų metų vaiko pažangą ir pasiekimus ugdantis pagal Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą:

* IŠVADA nerašoma, kai vaikui tais kalendoriais metais sueina 7 metai ir jis privalo pradėti ugdytis pagal Pradinio ugdymo bendrąją programą.

Gimnazijos direktorius

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

Priešmokyklinio ugdymo mokytojas (-ai)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)
